Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0263

Geneetiliselt muundatud mais NK603 × T25

Euroopa Parlamendi 8. juuli 2026. aasta resolutsioon komisjoni 29. juuni 2026. aasta rakendusotsuse (EL) 2026/1417 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (2026/2745(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni 29. juuni 2026. aasta rakendusotsust (EL) 2026/1417, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003[1],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta[2], eriti selle artikli 11 lõiget 3 ja artikli 23 lõiget 3,

– võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees 27. aprillil 2026. aastal toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning apellatsioonikomitees 2. juunil 2026 toimunud hääletust, mille tulemusel samuti arvamust ei esitatud,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes)[3] artiklit 11,

---

1 ELT L, 2026/1417, 3.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/1417/oj.
2 ELT L 268, 18.10.2003, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
3 ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

– võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 29. oktoobril 2025 vastu võetud ja 27. novembril 2025 avaldatud arvamust[4],

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles väljendatakse vastuseisu geneetiliselt muundatud organismide (GMOd) lubamisele[5],

---

4 EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni teaduslik arvamus „Assessment of genetically modified maize NK603 × T25 (dossier GMFF-2023-21252)“ (Geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 hindamine (toimik GMFF-2023-21252)), EFSA Journal, 2025, 23(11):e9745, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9745.

5 Euroopa Parlament võttis kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni ja üheksandal ametiajal 38 resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu GMOde lubamisele. Lisaks on Euroopa Parlament kümnendal ametiajal vastu võtnud järgmised resolutsioonid:
- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2628 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2627 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud puuvilla COT102 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2629 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ja selle kaheksat alakombinatsiooni sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).
- Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1828 kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 sisaldava, sellest koosneva ja sellest valmistatud toidu ja sööda turuleviimise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus (EL) 2017/1207 (ELT C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

– võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõikeid 2 ja 3,

– võttes arvesse keskkonna-, kliima- ja toiduohutuse komisjoni

---

– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1822 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP915635 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).
– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/1826 kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi DP23211 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse (EL) 2024/2618 kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP202216 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Euroopa Parlamendi 26. novembri 2024. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 94804 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi DP910521 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2246, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).
– Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud maisi MON 95275 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2025/2247, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).
– Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/586, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/586/oj).

resolutsiooni ettepanekut,

A. arvestades, et komisjoni rakendusotsusega (EL) 2015/2279[6] anti luba

---

– Euroopa Parlamendi 8. oktoobri 2025. aasta resolutsioon komisjoni 22. septembri 2025. aasta rakendusotsuse (EL) 2025/1898 kohta, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud maisi DP51291 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/1523, 15.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1523/oj).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud maisi DAS1131 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/1703, 24.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1703/oj).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla MON 88913 (MON-88913-8) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/1704, 24.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1704/oj).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud rapsi MON 88302 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/1705, 24.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1705/oj).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87708 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/1706, 24.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1706/oj).
– Euroopa Parlamendi 25. novembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/1707, 24.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1707/oj).
– Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi NK603 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/2150, 6.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2150/oj).

lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 (edaspidi „geneetiliselt muundatud mais“) sisaldavat, sellest koosnevat või sellest toodetud toitu ja sööta; arvestades, et kõnealune luba hõlmas ka selliste muude toodete (v.a toit ja sööt) turule laskmist, mis sisaldavad geneetiliselt muundatud maisi või koosnevad sellest ja

---

– Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2025. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud suhkrupeedist KWS20-1 valmistatud toitu, toidu koostisosi ja sööta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C, C/2026/2151, 6.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2151/oj).
– Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2026. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse turule lasta geneetiliselt muundatud sojauba DBN-09004-6 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P10_TA(2026)0041).
– Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2026. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi T25 (ACS-ZMØØ3-2) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P10_TA(2026)0042).
– Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2026. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB614 × LLCotton25 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P10_TA(2026)0043).
– Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2026. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla T304-40 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P10_TA(2026)0044).
– Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2026. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse viia turule geneetiliselt muundatud sojauba MON 94637 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P10_TA(2026)0150).

6 Komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/2279, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 (MON-ØØ6Ø3-6 × ACS-ZMØØ3-2) sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted (ELT L 322, 8.12.2015, lk 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/2279/oj).

mida kasutatakse nagu muud maisi, kuid mida ei viljelda;

B. arvestades, et 19. aprillil 2024 esitas Belgias asuv äriühing Bayer Agriculture BV Ameerika Ühendriikides asuva äriühingu Bayer CropScience LP nimel komisjonile taotluse kõnealuse loa kehtivuse pikendamiseks;

C. arvestades, et EFSA avaldas 27. novembril 2025 kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 6 ja 18 geneetiliselt muundatud maisi kohta heakskiitva teadusliku arvamuse; arvestades, et EFSA jõudis järeldusele, et kõnealuses pikendamistaotluses puuduvad tõendid uute ohtude, kokkupuuteviisi muutumise või teadusliku ebakindluse kohta, millest lähtuvalt võiks olla vaja muuta geneetiliselt muundatud maisi kohta tehtud algset riskihindamist käsitlevaid järeldusi, mille EFSA võttis vastu 2015. aastal[7]; arvestades, et nendes arvamustes ei käsitletud mitut laiemat keskkonna-, sotsiaal-majanduslikku ja kumulatiivset mõju, mis EFSA arvates ei kuulu tema pädevusse;

D. arvestades, et geneetiliselt muundatud mais on herbitsiiditolerantne mitmekordse transformatsiooni läbinud geneetiliselt muundatud mais, mis on välja töötatud NK603 (glüfosaaditolerants) ja T25 (glüfosinaatammooniumitolerants) kombineerimise teel;

E. arvestades, et EFSA tehtud riskihindamised ei hõlmanud pikaajalisi toksikoloogilisi uuringuid ega kumulatiivse ja kombineeritud mõju üksikasjalikku analüüsi, sealhulgas võimalikku koostoimet maisi kasvatamisel tavaliselt kasutatavate pestitsiidide jääkidega;

F. arvestades, et valdavat osa geneetiliselt muundatud põllukultuuridest, sealhulgas geneetiliselt muundatud maisi, on geneetiliselt muundatud nii, et need on tolerantsed vähemalt veel ühe herbitsiidi suhtes, mida saab kasutada kogu geneetiliselt muundatud kultuuri kasvatamise ajal, ilma et taimed sureks, nagu juhtuks herbitsiidide suhtes mittetolerantsete kultuuride puhul; arvestades, et mitu uuringut näitab, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride kasvatamise tõttu hakatakse rohkem kasutama täiendavaid herbitsiide, seda peamiselt

---

[7] EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni teaduslik arvamus „Scientific Opinion of the EFSA Panel on Genetically Modified Organisms on an application (EFSA-GMO-NL-2010-80) for the placing on the market of herbicide-tolerant genetically modified maize NK603 × T25 for food and feed uses, import and processing under Regulation (EC) No 1829/2003 from Monsanto“ (Teaduslik arvamus äriühingu Monsanto poolt määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel esitatud taotluse (EFSA-GMO-NL-2010-80) kohta, millega taotletakse luba lasta turule herbitsiiditolerantne geneetiliselt muundatud mais NK603 × T25 toiduks ja söödaks kasutamiseks ning impordi ja töötlemise eesmärgil), EFSA Journal, 2015, 13(7):4165, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2015.4165.

herbitsiiditolerantse umbrohu tekke tõttu[8];

G. arvestades, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud kultuuride puhul sõltuvad põllumajandustootjad umbrohutõrjesüsteemist, mis põhineb suures osas või täielikult herbitsiididel ja nõuab neilt geneetiliselt muundatud seemnete eest lisatasu, tekitades samal ajal sõltuvuse täiendavate herbitsiidide kasutamisest tootmissüsteemi lahutamatu osana; arvestades, et geneetiliselt muundatud maisi kasvatavate põllumajandusettevõtete suurem sõltuvus täiendavatest herbitsiididest kiirendab nende herbitsiidide suhtes resistentse umbrohu teket ja levikut ning suurendab seega veelgi vajadust herbitsiidide kasutamise järele, tekitades nõiaringi, kus nendest loobuda on keeruline; arvestades, et selle tagajärjel suureneb herbitsiidide liigsest kasutamisest tingitud kahjulik mõju mulla seisundile, vee kvaliteedile ning maapealsele ja -alusele elurikkusele, samuti suureneb inimeste ja loomade kokkupuude nendega, võimalik et ka toidus ja söödas leiduvate herbitsiidijääkide suurenemise tõttu[9];

H. arvestades, et glufosinaat on klassifitseeritud kategooria 1B reproduktiivtoksiliseks aineks ning seetõttu kehtivad selle suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009[10] sätestatud piirkriteeriumid; arvestades, et glufosinaat oli liidus kasutamiseks heaks kiidetud ajavahemikuks, mis lõppes 31. juulil 2018;

I. arvestades, et glüfosaadi ohutuse osas inimeste tervisele ja keskkonnale valitseb endiselt suur teaduslik ebakindlus; arvestades, et EFSA jõudis 2015. aasta novembris järeldusele, et glüfosaat ei ole tõenäoliselt kantserogeenne, ja Euroopa Kemikaaliamet jõudis 2017. aasta märtsis järeldusele, et selle klassifitseerimata jätmine oli õigustatud; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni vähile spetsialiseerunud amet Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus seevastu

---

8 Vt näiteks S. Bonny artiklit „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantsed põllukultuurid, umbrohi ja taimemürgid: ülevaade ja mõju, Environmental Management, jaanuar 2016, 57(1), lk 31–48, https://doi.org/10.1007/s00267-015-0589-7 ja Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ (Geneetiliselt muudetud põllukultuuride mõju pestitsiidikasutusele USAs – esimesed 16 aastat), Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, kd 24(1), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

9 Vt nt: https://doi.org/10.1002/ps.8105 ja https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2009.03.009.

10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

klassifitseeris 2015. aastal glüfosaadi inimeste jaoks tõenäoliselt kantserogeenseks aineks; arvestades, et mitu teist hiljutist eelretsenseeritud teadusuuringut kinnitavad glüfosaadi võimalikku kantserogeenset toimet[11]; arvestades, et ajakiri „Regulatory Toxicology and Pharmacology“ on võtnud ametlikult tagasi 2000. aastal avaldatud teadusartikli „Safety Evaluation and Risk Assessment of the Herbicide Roundup and Its Active Ingredient, Glyphosate, for Humans“ (Herbitsiidi Roundup ja selle toimeaine glüfosaadi ohutuse ja riski hindamine inimeste puhul), mida on kasutatud glüfosaadi ohutuse kaitsmiseks paljudes riskihinnangutes, kuna „on tõstatatud küsimusi seoses selle autoritega, uurimistulemuste kehtivusega autorite ja uuringu sponsori panuse väärkajastamise kontekstis ning autorite võimalike huvide konfliktidega“[12];

J. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimede herbitsiidijääkide ja neis leitud metaboliitide hindamist ei loeta EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu ei ole seda GMOde loamenetluse osana ette võetud; arvestades, et see põhjustab probleeme, sest asjaomaste geneetiliselt muundatud taimede puhul võib seda, kuidas taim täiendavaid herbitsiide lagundab, ja metaboliitide koostist ning seega ka nende toksilisust mõjutada geneetiline muundamine ise[13];

K. arvestades, et elurikkusele, mulla seisundile, tolmeldajatele ja mittesihtliikidele avalduva võimaliku kahjuliku mõju sõltumatu kontroll ja seire ei ole endiselt piisavalt tagatud;

L. arvestades, et teadusliku ebakindluse korral tuleks kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 191 sätestatud ettevaatuspõhimõtet;

M. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 nõutakse, et geneetiliselt muundatud toit ja sööt ei tohi avaldada inimeste ja loomade tervisele ega keskkonnale kahjulikku mõju;

N. arvestades, et geneetiliselt muundatud maisi loa pikendamine liidu poolt ei oleks kooskõlas pestitsiidide vähendamist käsitlevate

---

11 Vt nt https://doi.org/10.1016/j.mrrev.2019.02.001, https://doi.org/10.1093/ije/dyz017, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219610 ja https://doi.org/10.1186/s13045-019-0767-9.

12 https://doi.org/10.1006/rtph.1999.1371

13 Glüfosaadi puhul on see on tõepoolest nii, nagu on ka kirjas EFSA põhjendatud arvamuses glüfosaadijääkide kehtivate piirnormide kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklile 12, EFSA Journal, 2018, 16(5):e5263, lk 12, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263.

rahvusvaheliste kohustustega[14], võttes arvesse inimeste, loomade ja keskkonna suuremat kokkupuudet glüfosaadi ja glufosinaadiga riikides, kus seda herbitsiiditolerantset geneetiliselt muundatud põllukultuuri kasvatatakse, ning sellega seotud võimalikke tõsiseid tervisemõjusid;

O. arvestades, et geneetiliselt muundatud maisi ei ole liidus lubatud kasvatada;

P. arvestades, et komisjoni rakendusotsusega (EL) 2026/1417 lubataks jätkuvalt liitu importida tooteid, mis ei vasta liidu põllumajandustootjate järgitavatele standarditele, seades nad seeläbi ebasoodsasse konkurentsiolukorda;

Q. arvestades, et ELi põllumajanduse tulevikku käsitleva strateegilise dialoogi[15] järeldustes kutsutakse komisjoni üles uuesti hindama oma lähenemisviisi põllumajanduslike toiduainete impordi ja ekspordi turulepääsule, võttes arvesse liidu ja selle kaubanduspartnerite lahknevate standardite probleemi; arvestades, et õiglasemad kaubandussuhted ülemaailmsel tasandil, mis on kooskõlas tervisliku keskkonna eesmärkidega, olid 2023., 2024. ja 2025. aasta meeleavaldustel põllumajandustootjate üks peamisi nõudmisi;

R. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt rõhutanud, et komisjon ei tohiks anda luba GMOdele juhtudel, kui liikmesriigid ei saavuta alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees või apellatsioonikomitees kvalifitseeritud häälteenamust, et leevendada püsivat demokraatia defitsiiti;

S. arvestades, et kuigi komisjon tunnistab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja Euroopa Parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski GMOdele lubade andmist;

T. arvestades, et terviseühtsuse lähenemisviisi kohaselt tuleb GMOde pikaajalise kestlikkuse ja ohutuse hindamisel arvesse võtta inimeste, loomade, taimede ja keskkonna tervise vastastikust sõltuvust;

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsus (EL) 2026/1417 ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisvolitusi;

2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsus (EL) 2026/1417 on vastuolus liidu õigusega, sest see ei ole kooskõlas määruse

---

14 2022. aasta detsembris lepiti ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgul kokku ülemaailmses elurikkuse raamistikus, mis sisaldab üleilmset eesmärki vähendada taimekaitsevahenditest tulenevaid ohte 2030. aastaks vähemalt 50 % (vt https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7834).

15 https://commission.europa.eu/topics/agriculture-and-rural-development/strategic-dialogue-future-eu-agriculture_et

(EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002[16] sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu ning keskkonna ja tarbijate huvide kaitse kõrge taseme tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega ning tagada samal ajal ka siseturu tõhus toimimine;

3. palub komisjonil rakendusotsuse (EL) 2026/1417 tagasi võtta;

4. kutsub komisjoni üles mitte pikendama geneetiliselt muundatud maisile antud luba, kuna puuduvad piisavad tõendid pikaajalise mõju kohta elurikkusele, toiduohutusele, põllumajandustootjate elatusvahenditele ja loomatervisele kooskõlas terviseühtsuse põhimõttega;

5. kutsub komisjoni üles esitama viivitamata seadusandliku ettepaneku GMOsid käsitleva otsustusprotsessi reformimiseks, et reageerida Euroopa Parlamendi järjepidevatele vastuväidetele ja liikmesriikide pooldava kvalifitseeritud häälteenamuse puudumisele;

6. rõhutab sellega seoses, et liidus keelatud herbitsiidide, näiteks glufosinaadi suhtes tolerantseks muudetud geneetiliselt muundatud taimede importimise lubamine toidu, sööda või toodetena kasutamiseks on vastuolus liidu rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad muu hulgas ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, sealhulgas Kunmingi-Montréali raamistikust, ning et see loob liidu põllumajandustootjatele ebavõrdsed tingimused;

7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

---

16 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).